

Tekst gwarowy — Hutków 3

Autor: Aleksandra Krawczyk-Wieczorek

{smoothgallery image=F3602.jpg&caption=Regina Hołys&title=Regina Hołys}Nagranie: Halina Karaś, Zofia Nowak Zapis i opracowanie: Aleksandra Krawczyk-Wieczorek Informatorka: Regina Hołys z domu Dudek, ur. w 1926 roku w Hutkowie. Pracowała wraz z mężem na roli, wychowywała czworo dzieci. Nigdzie na dłużej z rodzinnej wsi nie wyjeżdżała. Potrawy {vm}T367.mp3|L{/vm}

Takie danie było jak kolasza czy coś takiego – z czego to się robiło? {tt}Podwyższona wymowa nieakcentowanego o. |Kóliasze{/tt} to nazywali taki… {tt}Miękka wymowa l. |Kóliasze{/tt} nazywali, to brali, jak sie woda {tt}Przedniojęzykowo-zębowa wymowa ł. |gótowała{/tt} i brali mołke i tak {tt} = miészali, mieszali. Zastąpienie samogłoski ustnej e przez nosową ę, tu zwężoną do i nosowego. |mieszali{/tt}, minszali, ósólili, aż taka gęsta była. Ona sie upiekła i wtedy kładli na miski i i tłuszcz tópile, {tt} = troszkę. Forma dawna, dziś gwarowa. |troszka{/tt} {tt}Podwyższona wymowa nieakcentowanego e. |cybulki{/tt} du tego tłuszczu, taki dołek zrobili i w tyn dołek {tt}Miękka wymowa l. |lieli{/tt} tyn tłuszcz, i tak brali na łyżke i tak umaczali i jedli. To było bez ziemniaków? Byz {tt} = bez ziemniaków. Podwyższona wymowa nieakcentowanego e. |zimniaków{/tt}. A druge nazywali, to fusier nazywali. To znów zimniaki i jak sie {tt} = (ziemniaki) się ugotowały. Upowszechnienie czasownikowych form na -li niezależnie od rodzaju gramatycznego łączącego się z nimi rzeczownika. |ugotowali{/tt}, troszka jich i {tt} = odcedziło. Cofnięcie artykulacji i ku tyłowi i upodobnienie się do ł, stąd ił > uł. |łódcdziuło{/tt} sie, troszczka wody sie zostawiło, {tt} = na wierzchu. Rozpodobnienie (dysymilacja) w grupie spółgłoskowej rzch > rzk. |na wierzku{/tt} wzięło mąki, i ósz… ósólilo, na {tt} = na wierzch. Zachowanie starej grupy -ir-. |wirzk{/tt} wzięło sie mąki, przykryło sie i to sie parowało tak. Aż taka na wirzku woda sie róbiła z tyj pary, bo sie przykryło. I wtedy to sie róztłukło dobrze to {tt} = tą kołtuszką. Odnosowienie -ą w wygłosie. Kołtuszka ‘ mątewka’ |kołtuszko{/tt} i też tak robili.

A ta kołtuszka to z czego? A z jodłowy, z jó… z jódułek. To te, co palki takie {tt}Labializacja głoski o, czyli jej poprzedzenie ł (u niezgłoskotwórczym). |ło{/tt} z u ko… jódułki so, óbyrzneli i óbstrugane sie, i óberznelo sie o takie ło na liszczynie, i to si tego… To było dobrze roztluc tym. A co jeszcze często gotowali? A pierogów nie było robionych? Roubili pierogi, nu tak jak teraz robio, róbili pirogi. I z czym te pierogi były? A pierogi z kartofli {tt} = starliśmy. |zterlimy{/tt}, a jak ni to z gryczanyj tyj kaszy, też z serem. I tłuszczu brali, tłuszcz {tt}Miękka wymowa l. |al’bo{/tt} masło róztapiali, al’bo tłuszcz. A jak ni, to śmitane gęste {tt} Końcówka -e w B lp. przymiotnika i zaimka pod wpływem analogii do końcówki rzeczownika. Cecha charakterystyczna dla pogranicza wschodniego. |take{/tt} ło. A świnie zabijali? I co robili wtedy? Świnie zabijali. {tt}Dźwięczna wymowa w po spółgłosce bezdźwięcznej. |Świnie{/tt} zabijali, zabili świnie, i wtedy dópiro pokroili to, i nie było tych zamrażarek, w wóreczek. W wóreczek solili i to tak ropa liciała z tego i to… i to ni psuło sie. {tt} = pachniała. Różnice (w stosunku do polszczyzny ogólnej) w stosowaniu form czasowników z się. |Pachła sie{/tt} ta słonina, dobra była. Posolone? Pósolóna, no to nasolili dobrze. I długo się takie mięso przechowywało? Aj, długo! I gdzie trzymali to mięso, bo lodówek nie było? A to mięso to ło? No to ja mówie, w wóreczku pówisili dzieś i tego, to w wóreczku było, to ściekło już i tego. Komory takie były, prawda? Kómor… nazywali kómorzy, ale to tego, tam dzie zimno czasem brali, no, dzieś, dzie chłodnij było, żeby to w miszkaniu ni było tego. A kómory nazywali, to tak nazywali, to wszystko trzymali. Zboże tam… Zboże, to i z mięsa, ze wszystkiego tam w kómorzey. A to mięso, to tak mięso tak bardzo długo ni było, nich {tt}Zwężona (wąska) i rozłożona (przed spółgłoską zwarto-szczelinową c) wymowa nosówki tylnej ą jako un. |miesiunc{/tt} czy ile, bo ono póznij już… Zmieniało smak. Tak, bo słonina {tt} = dłużej. Przejście wygłosowego -ej > -y po spółgłosce stwardniałej ż. |dłuży{/tt} była. A to sie bali, że póznij czuć bedzie z tego mięsa. To kto tam, całego nie bili, bo sie bali, ód razu, że to sie zypsuj.